

קצא ש"ס מסעי, מכה"ח מג"א

במדבר שהוא מקום אשר לא ישב אדם שם (כמ"ש בהפטרות המשה"א), ומכ"כ במסעות אחרים שהיתה בהם מרחמה עם א"ה הרי רוב המסעות היו במדבר.

ויוכן כ"ז עפ"י הידוע, שתכלית כוונת הבריאה היא מה שנתארה לקב"ה להיות זו ית' דירה בתחתונים, לרבינו שיהי' בעולם לא רק ברור העולם תוכ"כ העולם ועליו, אלא שהעולם יעשה דירה בו ית' זו עצמותו, וכמו שבדירה כפשוטה הנה עצמותו ומתחתיו שש' חדר, נמצא בהדירה ע"ז למעלה, שהדירה הנה עצמותו ית', והדירה צ"ע בתחתונים דוקא. היינו בדרגה הכי תחתונה (וכמו ב"א שפי' דירה בתחתונים אינו תחתון במקום ח"ו אלא הכוונה לתחתון בדרגה, כי כל הגבוה גבוה יותר וירד קמטה משה ביומרו, שמה מוכן, שדוקא בתחתונים ישנו נצול, בכל גבוה, ולכן התחתונים דוקא נעשים דירה זו ית', זו עצמותו. וכשכ"כ זה ירדה ג"כ הגשמה קמטה מאגרו"א רמה קברא עמיקתא, בכ"כ כב"כ את העולם ולכ"כ ורהעלותו, ועד שיעשה דירה זו ית', זו עצמותו.

והנה מכיון שעבודת האדם היא לעשות זו ית' דירה בתחתונים, שהכוונה בה היא, כנ"ל, לא רק כב"כ אלא העולם ולכ"כ שהעצמות, אלא שיעשה דירה זו ית', זו עצמותו, הרי מוכן ומשום שבשכ"כ שיהי' קב"א ה"כ לעשות את העולם תחתון דירה עצמותו ית'. צריך ע"ז זה פת"ח כח מיוחדת שהיא עובד עבודתו והקב"ה הקב"ה עוזרו. ועוד ואת"ל א"ל רק באופן שהוא עובד עבודתו והקב"ה עוזרו, אלא שצריך להכרח שיהי' ברור ויכ"כ האדם בעבודתו הוא לעשות ולב"כ שנושעה הבר"ה מלמעלה אוי ויכ"כ האדם בעבודתו הוא לעשות את העולם דירה עצמותו ית'. (א"א ג"ג-ג"ג)

ובזה יוכן ענין הבר"ה שהי' בהמ"ב מסעות שהיו במדבר, את שפ"א (תחתון שאין תחתון קמטה ממנו), ונענינו שפ"א מדבר הוא הקציות ועקרב דקאי ע"ז קציות השמאות, והענין הרביעי במ"ש"כ נחש שרף קאי ע"ה הקציה הרביעית כו'. ולכן, לפני התחלת עבודת בני ישראל בעשיית דירה עצמותו ית', ה"י, צריך להיות הפעולה ופעולה כפריית במדבר מקור הקציות, כדי שיהי' כח קצ"אם לעבוד עבודתו. והנה מה

(12) ירמ"ב, ג. ג. (13) ראה תניא פל"ז ואילך. (14) ראה המשך תרס"ו ס"ע ג. ואילך. ובכ"כ. (15) תניא שם. (16) ראה שערי אורה ר"ה יבואו לכוש פל"ב ואילך. (17) ע"פ הגיגה ה, ב. (18) קידושין ל, ב. וש"ז. (19) ראה אות"ב עקב ע' הקטן. (20) עקב ח, טו. הנחת ה"ח בלתי מוגה

קצא ש"ס מסעי, מכה"ח מג"א ה'תש"מ. בס"ד. הנחת ה"ח בלתי מוגה

אפה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים ביד משה גו' ויכתוב משה את מוצאותה קמטתה גו' ואפה מסעיהם קמוצתהו, והנה ידוע הדיקו הכללי בזה (המובן מהדדושים בל"קו"ח) וההדדושים שפ"א"ז, מדוע האריכה החולה בסיפור המסעות וכו', והרי כצאורה מאי דהוה הו"ה, ומכ"כ שעיני מסעות בני ישראל הוא חלק מתורת חיים שהיא הוראה נצחית, דהורה צוה עני משה מורשה קה"ה יעקב, היינו שכל החולה כורה היא ירושה עכ"פ אחד ואחד מורשה קה"ה יעקב, שעיני המסעות יש בו תוכן והוראה עכ"פ אחד ואחד מישראל בכל זמן ובכל מקום, שהרי החולה היא נצחית. ולכן כתב משה את המסעות, כי מזה יש הוראה מיוחדת בעבודת האדם בכל מקום ובכל זמן. גם רדעו המסעות קמטתה גו' ואפה מסעיהם קמוצתהו (וההעיר, שכע"ז שיון זה אות"ב גבי קימור צורה בתה"ק, מוצאין ומובאין (שזהו ע"ד מסעות (מבואות) ומוצאותה), דכצאורה אינו מוכן מה שגאמר דוקא כאן ויכתוב משה, והרי כל החורה נכתבה ע"י משה, וכ"כ מהו כפ"ל הלשון ויכתוב גו' את מוצאותה קמטתהו ואפה מסעיהם קמוצתהו, וגם"ה מהו מששנה את הסדר, דכתחלה כתיב מוצאותה קמטתהו, ואח"כ הפך וכתב ואפה מסעיהם קמוצתהו.

והתבין כ"ז יש דקדקים ביאור כלצות ענין המסעות, הנה"א ידוע מ"ש במד"ש, שטעם אריכות המסעות, ה"י, כדי שימצאין אח"כ בארץ ישראל בתים מלאים כל טוב גו' 10, אמנם צ"ל דכצאורה אם היו יוצאים ממצרים ובאים מיד צ"ל (כדורש"י) שהי' אפ"כ בג', ימים) לא הי' צאומות פנאי כלל, וכי' וא"כ צ"ל קמה הי' צריך להיות ענין המסעות בשביל זה, ועוד, דמה שהאריכה החורה בסיפור המסעות, מוכח שעיני המסעות אינו רק במור המושג קמה שהי' לפניו או הכנה קמה שיהי' צאה"ז אלא הוא ענין בפ"ע שיש בו תוכן והוראה בפני עצמה, צחימות חיים בחורה חיים הוראה בחיים, גם"ה ידוע הביאור בפנימיות הענין, שענין המסעות במדבר הי' ענין עבודת הבריות כו', אמנם ג"ז דרוש ביאור, דהרי ענין הבריות שייך כצאורה רק במקום שיש שם טוב אדם, משא"כ רוב המסעות היו

(1) פרשתנו לג, א-ב. (2) פרשתנו נא, טע"א ואילך. ועוד. (3) אות"ח בתנחות ל"ה תת"ל שבליק"ת. (4) לשון רז"ל - פסחם קח, א. ובכ"כ. (5) ברכה לג, ד. (6) תניא רס"ז, ובכ"כ. (7) לקו"ח שם. (8) יחזקאל מג, א. וראה תחומא צו ד. (8א) ראה לקו"ח שם צו, ריש ע"ב. (9) פבילתא ר"ם בשלח. ספרי עקב א, י. תחומא ומרש לקח טוב ר"ס בשלח. ובכ"כ. (10) וחתנו ו, א. (11) ר"פ זכרים (א, ב).

מלמעשה צ"פ אה"כ העבודה מלמטה למעלה, ממסעיהם צמוצאיהם²⁹, וע"ז ממלאים את חכמת הכונה. וענין זה פועל פעולתו גם עתה, דמשה רבינו שפעולתו היא בחורה כמ"ש³⁰ זכרו חורה משה עבדי, פ"י שמטר נפשו לפני נקראת עץ שמרוב, הגה הוא פועל בישראל נחיתה כח מלמעשה שע"ז נעשית גם העבודה מלמטה למעלה, העפי' מלמטה למעלה.

ויהי רצון, שע"י הלימוד בכ"פ ענינים אלה, ונפרט באופן של גדול פירמון שמביא פירי מעשיות³², היינו גדרות הלימוד, ע"ז נבוא לענין המעשה במשטון, שנבוא אף יודן ירחו, בחי' משיח, ומיד הו נגאפין³³, והקיצו ורננו שוכני עפר³⁴ ומשה בחוכם, בגאולה ע"י דוד מלכא משיחא, במהרה בימינו ממש.

(29) ראה ח"ג כ. ב. ספר הערכים-חב"ד ערך אהרן נחום למשה. ח"ג. (30) מלאכי ג. כב. (31) שמו"ד ס"ל. ד. (32) קידושין פ. ב. (33) רמב"ם ח"ג חשובה ס"ז ח"ה. (34) ישעי' כו. יט.

שירשאר הלכו במדבר מ"ב מסעות, דאן ה' משה בראשם והארון ה' הורג הנחשים כו"ג²¹, שזו ענין מה שהלכינו את מקור הקציות. וע"י הקימה ענין זה מלמעלה, שהנכניו שרש הקציות, יכיר כל אדם עעכוד עבודתו הפרטית לעשות לו ית' דירה בהחחונים.

והנה מכיון שהמסעות שבמדבר הם שנותנים כח בעבודת בני' בעשיית דירה לו ית' במשך כל הדרך, הרי מוכן שעשיית היירה צ"פ גם בדוגמת ענין המסעות, ונתן מה שמשה רבינו (כח) אח כ"פ כולץ גם חתימה), שזה מורה שגם בעבודת בני' בעשיית דירה לו ית' צריך להיות העבודה דוגמת המ"ב מסעות, וכמובא²² בשם הנכניו ז"ל שכל אדם עובר מ"ב מסעות במשך ימי חייו, באופן של באאחו ממצרים, היינו כשיצא לאויר העולם, כי לפני ז"ל באופן של עיבור וצלות (וכידוע²⁴ נמשך לעיבור), וכמסעות הענין שאז היה במצב של מוצר, ואח"כ יוצא לאויר העולם ואז עובר במשך ימי חייו מ"ב מסעות, עד שבא לבחי' ארץ טובה ורחבה לו, וע"ז הוא בכללות עם ישראל שהולכים מ"ב מסעות במשך כל הזמן (כולץ ענין הגיות האחרות השייך כפי המצרים), והפציתם כבא בחי' ארץ טובה ורחבה, מעבר פירדן ירחו, גפיו המשיח שענינו הוא בחי' ירחו כמ"ש בוי"ט. והייתו ביראת ה'.

וזהו אלה מסעי בני' אשר יצאו מארץ מצרים ויכתוב משה מוצאותם למסעות, דאלה מסעי הוא ענין המסעות שהלכו במדבר העמים והנהגותיהם, והנהגותיהם כח זה הוא מ"ש ויכתוב משה את מוצאותם למסעות. לענין²⁶ מוצאותם מרמזו בחי' המוצא והמקור והשאר של נשמות ישראל, דשולש נשמות ישראל הוא למסעות מעלה, ודא רק ישראל עץ במחשבתו²⁷ אלא שהם מושרשים בעצמותו ומחמתו ית' 28, שהוא המקור ושרש זקוק ושרש. וענינו של משה הוא שרש שושבינא דמפרכא, כמו המצר שייך ושרש. ולכך שורף שייך ושרש ושרש, משה רבינו בעצמו למטה שהמשיך והוריד עניני אקיות מלמעלה למטה. וע"ז בישראל פעולתו היא שמשיך מנהיג, שרש ומקור הנשמה, מוצאותם, אף הנשמה כפי שהיא למטה מנהיג, כמסעותם, ומכ"ח זו המשיך בהם את הנחיתה כח וממשיך ואצה מסעותם מוצאותם, דאחרי הנחיתה כח

(21) זב"ד פ"ז, ס. פ. פורשתו צב. רע"א. (22) כש"ס היסעות סכ"ג. (23) ראה ח"ג. ר"פ וראו וכו"מ. (24) ישעי' יא. ג. וראה לקי"ת פורשתו צ. ספ"ד ואילן. (25) לקי"ת שם. (26) ראה ב"ר פ"א. ד. (27) ראה ח"ג ח"ה העשה מוכתו חר"ס פ"ח. המשך תע"כ ח"ב ע' חתק.